

ONDERZOEK BURGERINITIATIEVEN 2010

Onderzoek door de
RekenKamer Maastricht

Onderzoek

Burgerinitiatieven

Oktober 2010

Rekenkamer Maastricht

Samenstelling:

Mathijs G.M.M.W. Mennen RA (voorzitter)

drs. Ton A.M.J. Dreuw RC

drs. Karel van der Esch

drs. Jan-Willem A. van Giessen

dr. Klaartje Peters

Secretariaat:

E-mail: secretariaat@rekenkamermaastricht.nl

RekenKamer
MAASTRICHT

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	3
2 Bevindingen	5
3 Reactie griffie en gemeentesecretaris	16
BIJLAGE I Respondenten	17
BIJLAGE II Overzicht behandeling burgerinitiatieven Maastricht	18

1 Inleiding

Achtergrond en aanleiding

Sinds de invoering van de mogelijkheid van een burgerinitiatief in Maastricht in 2004 hebben inwoners diverse malen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Een burgerinitiatief is een verzoek van een groep inwoners om een plan of ontwikkeling op de agenda van de raad te zetten. Voor een initiatief voor de stad zijn 300 handtekeningen nodig van kiesgerechtigde inwoners, onder wie ook jongeren vanaf 16 jaar. Als het verzoek voldoet aan de eisen die daaraan worden gesteld, moet de gemeenteraad het initiatief bespreken (uit: burgerjaarverslag 2008).

Voor alle betrokkenen, inclusief de gemeenteraad, betreft het een nieuwe vorm van burgerparticipatie. Raad en rekenkamer zijn benieuwd naar de ervaringen met dit nieuwe instrument en naar wat er is gebeurd met de ingediende burgerinitiatieven nadat ze zijn behandeld in de gemeenteraad. De raad heeft daar zelf nog onvoldoende zicht op. Om die reden heeft de rekenkamer Maastricht besloten een beknopt onderzoek te doen naar de behandeling van burgerinitiatieven in de gemeente Maastricht.

Doelstelling en vraagstelling van het onderzoek

Doel van het onderzoek is zicht te krijgen op de ingediende burgerinitiatieven en de manier waarop deze zijn behandeld door de gemeente. Dat leidt tot de volgende onderzoeksvraag:

Wat is er gebeurd met de tussen 2004 en 2010 ingediende burgerinitiatieven en zijn er verbeteringen mogelijk in het proces van behandeling?

Deze onderzoeksvraag kan worden uitgesplitst in de volgende deelvragen:

1. Welke burgerinitiatieven zijn ingediend in de genoemde periode?
2. Hoe zijn deze initiatieven behandeld door de gemeenteraad en wat waren de uitkomsten?
3. Wat heeft de gemeente vervolgens gedaan met de raadsbesluiten over de burgerinitiatieven?
4. Op welke wijze zijn betrokkenen – met name de indiener(s) en de gemeenteraad – over de behandeling geïnformeerd?
5. Zijn er verbeteringen mogelijk in de wijze waarop de burgerinitiatieven zijn behandeld, inclusief de communicatie met indiener(s) en gemeenteraad?

Alle tot nu toe ingediende burgerinitiatieven zijn in het onderzoek betrokken, behalve het meest recente burgerinitiatief 'Filter de tunnel'. De reden daarvoor is dat de behandeling van dit in februari 2010 ingediende burgerinitiatief, dat zich richt op het verkrijgen van een onderzoek naar de noodzaak van filtering van de A2-tunnel, nog niet was afgerond op het moment dat dit onderzoek startte.

Aanpak van het onderzoek

Het betreft een beknopt onderzoek met een inventariserend karakter. Op basis van door de gemeente aangereikte documentatie en enkele korte (telefonische) interviews met betrokken ambtenaren is een inventarisatie gemaakt van de ingediende en behandelde burgerinitiatieven. Een gesprek is gevoerd met de griffier en de gemeentesecretaris. Vervolgens is in een telefonische enquête onder de indieners van de burgerinitiatieven gevraagd naar hun ervaringen.

2 Bevindingen

Achtergrond: het instrument burgerinitiatief in Nederland

In 2002 en 2003 zijn de Nederlandse gemeenten bezig met de voorbereiding van de invoering van het dualisme. Eén van de doelstellingen van het dualisme is het verkleinen van de afstand tussen burgers en politiek. Burgers moeten meer invloed krijgen op de politieke besluitvorming in hun gemeente en de agenda van de gemeenteraad in het bijzonder. Het burgerinitiatief is in deze tijd een veelbesproken instrument, maar is overigens niet als zodanig terug te vinden in de Wet dualisering gemeentebestuur of de Gemeentewet.

In 2009 publiceerde het Instituut voor Publiek en Politiek (IPP) een onderzoek naar de ervaringen met het instrument burgerinitiatief in het lokaal bestuur ('formeel burgerinitiatief' genoemd in het onderzoek, ter onderscheiding van informele burgerinitiatieven). Uit het onderzoek blijkt dat er sinds 2004 een sterke toename is van het aantal gemeenten met een regeling voor het formele burgerinitiatief. 70% van de onderzochte gemeenten¹ heeft een burgerinitiatiefverordening, of heeft het burgerinitiatief op een andere manier formeel geregeld². In 2004 was dat minder dan 50%. Wel is het enthousiasme voor het instrument aanzienlijk afgenomen sinds 2004: in 2004 vond 87% van de ondervraagde gemeenten het formele burgerinitiatief een 'nuttig instrument'; in 2009 is dat percentage gedaald naar 64%. Hoewel de meeste gemeenten inmiddels een verordening of regeling burgerinitiatief hebben, wordt er vrij weinig gebruik gemaakt van het instrument. 34% van de onderzochte gemeenten heeft sinds de invoering van het instrument geen enkel burgerinitiatief gehad, 45% heeft 1 tot 5 burgerinitiatieven gekend. Het merendeel van de onderzochte gemeenten heeft sinds 1 januari 2008 niet één burgerinitiatief meer gehad.

Uit het onderzoek blijkt dat het aantal handtekeningen dat nodig is om een initiatief in te dienen geen negatieve invloed heeft op het aantal formele burgerinitiatieven dat wordt ingediend. Een belangwekkende uitkomst is verder dat een meerderheid van de formele burgerinitiatieven wordt afgewezen door de gemeenteraden. De belangrijkste reden dat gemeenteraden een initiatief afwijzen is dat het 'niet in het gemeentelijk beleid past'. Een belangrijke kanttekening tenslotte is dat het formele burgerinitiatief nauwelijks wordt gebruikt door allochtonen en jongeren. In het onderzoek worden de volgende knelpuntenesignaleerd:

¹ 36% van de Nederlandse gemeenten heeft de vragenlijst teruggestuurd, dat zijn 108 gemeenten. Met name kleinere gemeenten zijn enigszins ondervetegenwoordigd.

² Naast regeling van het burgerinitiatief in een verordening kan een gemeente dit ook doen in de referendumverordening of in het reglement van orde van de gemeenteraad.

1. het burgerinitiatief wordt weinig gebruikt;
2. initiatieven komen veelal van 'bekenden' van het gemeentehuis;
3. gebrek aan een 'positieve cultuur' binnen de gemeente in omgaan met voorstellen van burgers;
4. de bevoegdhedenvraag: met name afbakening tussen bevoegdheden van raad en college;
5. teleurstelling bij de initiatiefnemers als de uitkomst niet naar wens is.

Het instrument burgerinitiatief in de gemeente Maastricht

In Maastricht bespreekt de raad in januari 2004 een raadsvoorstel voor invoering van het burgerinitiatief. In het raadsvoorstel en de bijbehorende ontwerpverordening wordt aangesloten bij de modelverordening die de VNG heeft ontworpen. Kern van het instrument is dat burgers de mogelijkheid krijgen om onderwerpen die de hele, dan wel een groot deel van de stad aangaan op de agenda van de raad te plaatsen. Tijdens de behandeling van het raadsvoorstel wordt duidelijk dat raad en portefeuillehouder in de verordening ook ruimte willen maken voor een andere variant van het burgerinitiatief, te weten een buurtgericht burgerinitiatief. Deze variant betreft onderwerpen die betrekking hebben op, dan wel van belang zijn voor 1, hooguit 2 buurten of wijken, zoals een speelvoorziening, groenvoorziening of parkeervoorziening in een bepaalde buurt of wijk. Een aangepaste verordening waarin beide varianten mogelijk worden gemaakt wordt uiteindelijk in september 2004 door de raad vastgesteld.

De Verordening Burgerinitiatief Maastricht, te vinden op de gemeentelijke website, stelt de volgende voorwaarden aan het indienen van een burgerinitiatief:

- het voorstel moet betrekking hebben op de bevoegdheid van de raad;
- het voorstel moet worden ondersteund door minstens 300 mensen die kiesgerechtigd zijn als het om een gemeentebreed voorstel gaat. En door 100 mensen als het om een buurtgericht voorstel gaat; deze mensen moeten wonen in de buurt waarop het voorstel betrekking heeft;
- de ondersteuners van het voorstel moeten hun handtekening zetten op een lijst waarop verder hun namen, adressen en geboortedata moeten worden vermeld;
- bovenaan iedere handtekeninglijst moet het burgerinitiatiefvoorstel vermeld zijn, zodat de mensen weten waarvoor ze tekenen;
- het voorstel mag niet gaan over vragen over het gemeentelijk beleid, klachten of bezwaren;
- uiteraard mag het ook geen nadeel of schade opleveren voor bepaalde bewonersgroepen.

Overzicht van ingediende burgerinitiatieven tussen 2004 en 2010

Sinds de invoering van de mogelijkheid van het burgerinitiatief zijn de volgende burgerinitiatieven ingediend:

1. 2005: Tongerseweg Veilig
2. 2006: Referendum OV-as
3. 2006: Sport in Maastricht, tijd voor actie
4. 2008-I: Sint-Pietersberg adembenemend
5. 2008-II: Burgerinitiatief ENCI
6. 2009: Een m(w)enselijk Maastricht – noordoost
7. 2009: Handhaven van wetten en regels tijdens carnaval
8. 2009: Kunst- en cultuurcentrum 6211
9. 2010: Filter de tunnel (niet meegenomen in dit onderzoek).

Al deze burgerinitiatieven zijn ontvankelijk verklaard en inhoudelijk door de raad behandeld. Deze behandeling heeft steeds geleid tot een raadsbesluit. In de bijlage is voor elk van de onderzochte burgerinitiatieven uitgebreid vermeld hoe de behandeling heeft plaatsgevonden en tot welk besluit dat heeft geleid.

Gevolgde procedure bij burgerinitiatieven

Sinds het eerste burgerinitiatief in 2005 is een min of meer vaststaande procedure ontwikkeld voor de behandeling van een burgerinitiatief. Deze is deels vastgelegd in de Verordening Burgerinitiatief Maastricht, maar ook deels in de praktijk vormgegeven.

Voorafgaand aan de indiening

Op de gemeentelijke website is informatie te vinden over de mogelijkheid van het indienen van een burgerinitiatief, waaronder de gemeentelijke verordening en de benodigde indieningsformulieren. Daaruit is duidelijk af te leiden aan welke vereisten een burgerinitiatief moet voldoen. Op de desbetreffende pagina wordt ook aangegeven dat de griffier beschikbaar is voor overleg voorafgaand aan de indiening. Dit is ook hoe het in de praktijk gaat: inwoners overleggen met de griffier over de voorwaarden voor indiening, en de formulering van het verzoek. We noemen dit gesprek in dit rapport het intakegesprek. De griffier benadrukt in het gesprek bijvoorbeeld dat het geen zin heeft om een verzoek in te dienen dat betrekking heeft op een bevoegdheid van het college, aangezien het verzoek dan niet-ontvankelijk zal worden verklaard door de raad. Hij adviseert dan welke alternatieve route deze inwoners kunnen bewandelen (bijvoorbeeld een petitie indienen bij het college van B&W).

Daarnaast wordt in ieder geval aandacht besteed aan eisen die de gemeente stelt aan de te verzamelen handtekeningen. De griffier adviseert de indieners ook om zelf contact te zoeken met de diverse raadsfracties, om de haalbaarheid van het verzoek te onderzoeken. Deze fase eindigt met de daadwerkelijke indiening van het burgerinitiatief. De griffie organiseert daarvoor een officieel aanbiedingsmoment met de burgemeester als voorzitter van de gemeenteraad.

Toetsing aan voorwaarden

De volgende stap in de procedure is dat de griffie het ingediende burgerinitiatief toetst aan de voorwaarden. Daarbij hoort een steekproefsgewijze controle van de handtekeningen onder het verzoek. Van die controle wordt formeel proces-verbaal opgemaakt door burgerzaken. Deze fase eindigt met de ontvankelijkheidsverklaring van het verzoek door de raad (tijdens een raadsvergadering) en plaatsing op de agenda van de volgende raadsvergadering. Dit is zo vastgelegd in de gemeentelijke verordening.

Vorbereiding raadsbehandeling

Voor dit deel van de procedure is niets vastgelegd in de gemeentelijke verordening of anderszins. Ter voorbereiding van de behandeling door de raad maakt de griffie een raadsvoorstel. Het raadsvoorstel omvat als beslispunt het letterlijke verzoek van het burgerinitiatief, soms aangevuld met enige achtergrondinformatie over het verzoek ten behoeve van de raadsleden. De griffie doet dit niet in overleg met het college of ambtelijk apparaat. Dat verklaart waarom de raadsvoorstellen in sommige opzichten afwijken van andere raadsvoorstellen die door het college zijn opgesteld. Zo ontbreekt bijvoorbeeld een paragraaf over de relatie met bestaand beleid, wat relevant kan zijn voor de behandeling van het voorstel.

Behandeling door de raad

Voordat het burgerinitiatief in de raadsvergadering wordt behandeld, wordt het eerst geagendeerd voor de eerstvolgende vergadering van de relevante raadscommissie. Hierover is niets vastgelegd in de verordening of anderszins. De indieners worden niet standaard voor de commissievergadering uitgenodigd. De behandeling van het desbetreffende agendapunt begint soms met een korte mondelinge toelichting door de indiener(s), als deze aanwezig zijn en daarom hebben gevraagd. Vervolgens vindt er een discussie plaats tussen de fractiewoordvoerders en de desbetreffende portefeuillehouder uit het college. De behandeling leidt tot een advies van de raadscommissie aan de plenaire raad. Dat advies kan inhouden dat het raadsvoorstel zonder wijziging moet worden overgenomen, maar het kan ook een aanpassing van de beslispunten uit het oorspronkelijke raadsvoorstel behelzen.

Voor de plenaire behandeling van het burgerinitiatief worden de indieners schriftelijk uitgenodigd om aanwezig te zijn en een korte toelichting te geven. Zo staat het ook in de verordening. Zij nemen daarna plaats op de publieke tribune. Vervolgens vindt een inhoudelijke behandeling van het raadsvoorstel plus het commissieadvies plaats, afgesloten door een besluit over het raadsvoorstel, al dan niet door (hoofdelijke) stemming. In 6 van de onderzochte 8 gevallen slaagt de raad erin om binnen 2 maanden te besluiten over het ingediende burgerinitiatief. Bij de 2 in de zomer ingediende burgerinitiatieven (Tongerseweg Veilig en burgerinitiatief ENCI) is dit niet gelukt.

Na de raadsbehandeling

Het raadsbesluit wordt op de gebruikelijke wijze gepubliceerd op de gemeentelijke website en in de *Ster*. Volgens de verordening (artikel 6, lid 6) moet hiervan ook mededeling worden gedaan aan de indiener(s), maar omdat deze normaal gesproken aanwezig zijn bij de raadsbehandeling worden zij geacht op de hoogte te zijn van het besluit.

In het geval het in het burgerinitiatief opgenomen verzoek wordt afgewezen (zoals het geval was met het in 2006 ingediende burgerinitiatief over een referendum over de OV-as), is dit het einde van het traject. Als de raad besluit om het college op te dragen bepaalde zaken te doen, dan wordt het besluit door de griffie genoteerd en opgenomen in de lijst met afspraken en toezeggingen van het college. Deze lijst wordt normaal gesproken geagendeerd in het reguliere overleg tussen de commissievoorzitters en de portefeuillehouders. Er zijn geen procedurele afspraken over terugkoppeling naar de raad of naar de indieners van het burgerinitiatief, en die terugkoppeling vindt ook niet plaats. Daarbij speelt een rol dat het college en het ambtelijk apparaat menen dat het aan de raad is om dit te doen, omdat het burgerinitiatief nu eenmaal een instrument van de raad is, terwijl de griffie en de raad na een raadsbesluit het zicht op de uitvoering daarvan missen.

Rapportage

In het burgerjaarverslag van de burgemeester worden de in het verslagjaar behandelde burgerinitiatieven beknopt beschreven. Op de gemeentelijke website wordt over alle tot nu toe behandelde burgerinitiatieven gerapporteerd.

Ervaringen van de indieners

In 9 telefonische interviews, uitgevoerd in de eerste helft van juni 2010, is informatie verkregen over de ervaringen van de indieners.

Voorafgaand aan de indiening

De indieners zijn zonder uitzondering tevreden over de beschikbare informatie (op website en anderszins) en de manier waarop zij door de griffie zijn geadviseerd c.q. begeleid bij het indienen van het burgerinitiatief.

Toetsing aan de voorwaarden

Eén van de indieners wijst erop dat de gevolgde procedure, waarbij de raad in een raadsvergadering vaststelt dat het burgerinitiatief ontvankelijk wordt verklaard en op de agenda van de volgende raadsvergadering kan worden geplaatst, nogal omslachtig en tijdrovend is. Het vertraagt de behandeling van het burgerinitiatief met minstens een maand.

Vorbereiding raadsbehandeling

Eén van de indieners heeft zich verbaasd over het raadsvoorstel zoals dat door de griffie is opgesteld. Het was zeer beknopt, er waren slechts enkele zinnen uit het ingediende burgerinitiatief overgenomen, zonder informatie over de achtergrond of context. Hij had dat liever anders gezien.

Sommige indieners hebben in de aanloop naar de raadsbehandeling contact gezocht met 1 of meer raadsfracties. Die contacten hebben in een aantal gevallen geleid tot een uitnodiging om aanwezig te zijn bij een fractievergadering van deze fracties, waar zij hun initiatief konden toelichten. Dat is in de meeste gevallen naar tevredenheid verlopen (ook al waren niet alle fracties altijd enthousiast over de inhoud van het burgerinitiatief).

Raadsbehandeling: commissievergadering

Bij de behandeling van het burgerinitiatief in de raadscommissie(s) gaat er volgens indieners nogal eens iets mis. Zo zijn er diverse indieners die niet of te laat hebben vernomen dat hun burgerinitiatief in een raadscommissie wordt besproken. Soms zijn ze er, via contacten in de politiek of anderszins, zelf achtergekomen en hebben ze zich alsnog gemeld bij de commissievergadering. Andere indieners herinneren zich wel voor de commissievergadering te zijn uitgenodigd. De conclusie moet zijn dat er geen vaste procedure is voor de contacten met indieners in de aanloop naar de commissievergadering.

De ervaringen van indieners met de behandeling van hun burgerinitiatief in de commissievergadering zijn wisselend. De meeste indieners geven aan dat zij een korte toelichting hebben mogen geven, en daarna de discussie hebben moeten volgen vanaf de publieke tribune. Dat is voor sommigen frustrerend geweest: zij hadden graag de gelegenheid gehad de door raadsleden of de portefeuillehouder ingebrachte argumenten of meningen te weerspreken of te becommentariëren. Alleen bij het eerste burgerinitiatief in 2005 is een andere procedure gevolgd: tijdens de commissievergadering hebben de indieners, na een korte toelichting, ook vragen beantwoord van de raadsleden en de wethouder. Omdat uit die vragenronde duidelijk bleek dat de wethouder en de coalitiepartijen niet gelukkig waren met het ingediende burgerinitiatief, is dat voor de indieners geen prettige ervaring geweest.

Raadsbehandeling: plenaire raadsvergadering

De meeste indieners geven aan per brief uitgenodigd te zijn voor de behandeling van hun burgerinitiatief in de raadsvergadering. Zij hebben de gelegenheid gekregen voor een korte toelichting (dat is ook terug te vinden in de raadsnotulen) en hebben daarna plaats moeten nemen op de publieke tribune.

Inhoudelijk gezien zijn niet alle indieners tevreden over de wijze waarop hun burgerinitiatief door de raad is behandeld. Dat is voor dit rekenkameronderzoek echter niet relevant. Ook in procedurele zin zijn er opmerkingen. Net als bij de commissievergadering ervaren sommige indieners het als frustrerend dat zij niet kunnen deelnemen aan de bespreking van hun voorstel: onjuistheden kunnen niet worden gecorrigeerd en negatieve oordelen kunnen niet worden tegengesproken. De griffier bevestigt deze ervaring in zekere zin door erop te wijzen dat er tijdens de raadsbehandeling in feite geen 'probleemhouder' is: er wordt gedebatteerd over een raadsvoorstel zonder dat de indiener c.q. probleemhouder mee kan doen aan het debat. Dat wordt volgens de griffier ook door de raadsleden wel eens als onhandig ervaren. Verder geven 2 indieners aan dat zij moeite hadden te begrijpen wat er besloten werd door de raad.

Na de raadsbehandeling

De tevredenheid van de indieners over de afloop van het burgerinitiatief is, logischerwijs, enigszins afhankelijk van de vraag of hun verzoek is ingewilligd. Los daarvan wordt door een aantal indieners opgemerkt dat ze na de raadsbehandeling tot hun teleurstelling niets meer van de gemeente hebben vernomen. Een indiener suggereert dat de gemeente als afsluiting een brief zou kunnen sturen, waarin het raadsbesluit wordt vermeld, en de indieners worden bedankt voor hun inzet. In één geval stond er enige tijd na de raadsbehandeling een raadsvoorstel op de agenda van de raad dat rechtstreeks voortvloeide uit de behandeling van het burgerinitiatief. De indiener hoorde hierover van een journalist. Sommige mensen geven aan dat zij zelf steeds hebben moeten informeren hoe het staat met de uitvoering van het raadsbesluit of het nakomen van bepaalde toezeggingen door de portefeuillehouder. Bij één burgerinitiatief heeft de griffie de indieners met enige regelmaat van het vervolg op de hoogte gehouden; dat wordt op prijs gesteld.

Ervaringen van de gemeente en de gemeenteraad

Deze paragraaf is gebaseerd op gesprekken met de griffier en de gemeentesecretaris, gevoerd in mei en juni 2010.

Voorafgaand aan de raadsbehandeling

De behandeling in de raadscommissie is voor het college de eerste gelegenheid om zich te kunnen uitspreken over het ingediende burgerinitiatief. Dat bemoeilijkt de bespreking ervan in de commissievergadering, aldus de gemeentesecretaris. Het college zou graag voorafgaand aan de commissievergadering de kans krijgen een advies over het ingediende burgerinitiatief uit te brengen. Dat zou kunnen worden toegevoegd aan het raadsvoorstel en tegelijkertijd worden geagendeerd voor de commissievergadering. Een andere suggestie die de gemeentesecretaris doet, is dat de indieners ambtelijke bijstand kunnen vragen bij het formuleren van hun burgerinitiatief³. Dat komt de kwaliteit van het geformuleerde burgerinitiatief ten goede en stelt het college in staat het voorstel beter in te bedden in, c.q. de relatie aan te geven met het bestaande of voorgenomen beleid. Het zou wel betekenen dat ambtenaren soms moeten meewerken aan het formuleren van een burgerinitiatief dat strijdig is met het bestaande of het voorgenomen beleid. Zij moeten in staat zijn de rollen als adviseur van het college en als adviseur van de indieners van het burgerinitiatief te scheiden.

Desgevraagd bevestigt de griffier dat niet altijd duidelijk is hoe een burgerinitiatief zich verhoudt tot het bestaande beleid. Hij ziet daar ook voordelen in: burgers krijgen de kans om een kwestie die hen bezig houdt aan de orde te stellen, en soms leidt het tot aanpassing van het bestaande of voorgenomen beleid. Dat is bijvoorbeeld gebeurd bij het burgerinitiatief over de Tongerseweg (2005) en de beide burgerinitiatieven over de ENCI (2008).

³ Om de druk op het ambtelijk apparaat niet te groot te maken zou dat moeten gebeuren nadat het burgerinitiatief ontvankelijk is verklaard.

Het risico is dat je veel initiatieven in de kiem smoort als je voorafgaand aan de raadsbehandeling vooral aandacht besteedt aan de vraag of een initiatief wel past in het bestaande beleid.

Raadsbehandeling

De griffier wijst erop dat tijdens de raadsbehandeling van een burgerinitiatief in feite geen 'probleemhouder' aanwezig is: er wordt gedebatteerd over een raadsvoorstel zonder dat de indiener c.q. probleemhouder mee kan doen aan het debat. Dat wordt ook door de raadsleden wel eens als onhandig ervaren.

Na de raadsbehandeling

Vanuit de raad is aangegeven dat het raadsleden nogal eens ontbreekt aan zicht op de afhandeling van de burgerinitiatieven, wat voor de rekenkamer één van de aanleidingen was om dit onderzoek op te starten. De Kleine Rekeningcommissie (tijdens de collegeperiode 2006-2010) was geïnteresseerd in een inventariserend onderzoek door de rekenkamer, en eventuele aanbevelingen hoe de raad beter op de hoogte kan blijven over dat wat er met een burgerinitiatief gebeurt nadat de raad een besluit heeft genomen.

Samenvattend

1. Gebruik instrument

Sinds de invoering van het instrument in 2004 zijn er in Maastricht 9 burgerinitiatieven ingediend en behandeld. In Maastricht worden, vergeleken met andere gemeenten, relatief veel burgerinitiatieven ingediend.

2. Procedure burgerinitiatief

De Verordening Burgerinitiatief Maastricht bevat enige informatie over de manier waarop de gemeente omgaat met burgerinitiatieven, maar niet alles is vastgelegd in de verordening. In de praktijk heeft zich op onderdelen een vaste procedure ontwikkeld, zoals het intakegesprek dat de griffie met indieners voert.

3. Intake

De intakeprocedure die de griffie in de loop van de tijd heeft ontwikkeld, verloopt in het algemeen naar tevredenheid van de indieners. Ze ervaren voldoende en goede ondersteuning bij het proces van indiening van het burgerinitiatief.

4. Voorbereiding raadsbehandeling

De voorbereiding van de raadsbehandeling van een burgerinitiatief verloopt niet naar ieders tevredenheid. Het raadsvoorstel dat de griffie maakt, is meestal erg beknopt en legt geen link met bestaand beleid. College en ambtelijk apparaat ervaren dit als een probleem en zouden graag betrokken willen zijn bij het opstellen van het raadsvoorstel.

5. Raadsbehandeling

De raadsbehandeling van het burgerinitiatief is niet altijd naar tevredenheid verlopen. De indieners worden niet standaard uitgenodigd voor de behandeling in de commissievergadering en ook als ze wel aanwezig zijn ervaren ze de behandeling niet altijd als bevredigend.

Soms hangt dat samen met het feit dat de indieners niet mogen deelnemen aan de bespreking in de commissievergadering, maar de ene keer dat dit wel is gebeurd (bij het eerste ingediende burgerinitiatief in 2005), is dat ook niet goed bevallen.

De indieners worden uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de plenaire raadsvergadering waar hun burgerinitiatief wordt behandeld, en mogen daar een korte toelichting geven. Sommige indieners ervaren het als frustrerend dat zij vervolgens niet mogen deelnemen aan de bespreking. Een bespreking zonder deelnemende 'probleemhouder' is ook voor raadsleden wel eens lastig.

6. Na de raadsbehandeling

Na afloop van de behandeling van hun burgerinitiatief door de raad horen de indieners tot hun teleurstelling vaak niets meer van de gemeente. Volgens de verordening zou het raadsbesluit aan de indieners moeten worden meegedeeld, maar dit gebeurt niet. Ook over een eventueel vervolg, bijvoorbeeld uitvoering van het raadsbesluit door het college, worden indieners meestal niet actief geïnformeerd. Dat komt mede doordat onduidelijk is welk gemeentelijk orgaan hiervoor verantwoordelijk is, of zich verantwoordelijk zou moeten voelen.

7. Duur procedure

Het duurt in de meeste gevallen 1,5 tot 2 maanden voordat de raad een besluit neemt over een ingediend burgerinitiatief. In de tijd tussen de officiële indiening en het raadsbesluit moet het burgerinitiatief ontvankelijk worden verklaard, moet de raad beslissen over de agendering van het burgerinitiatief en vindt de behandeling in de raadscommissie plaats. Voor sommige indieners duurt dit te lang, in verband met de actualiteit van hun verzoek.

8. Invloed op gemeentelijk beleid

Diverse respondenten zijn van mening dat bepaalde burgerinitiatieven het bestaande of voorgenomen beleid van de gemeente hebben beïnvloed. Zo is het onderhoud aan de Tongerseweg vervroegd na behandeling van het burgerinitiatief Tongerseweg Veilig in 2005 en hebben de 2 burgerinitiatieven over de ENCI in 2008 ertoe geleid dat er in de raad en in de stad uitgebreid is gediscussieerd over het aan de provincie uit te brengen advies.

9. Tevredenheid indieners

De indieners van de burgerinitiatieven reageren verdeeld op de vraag naar hun tevredenheid over de manier waarop de gemeente met hun burgerinitiatief is omgegaan. De meeste indieners vinden dat hun initiatief voldoende aandacht van de raad heeft gekregen. Over de besluitvorming zelf zijn ze soms minder tevreden. Logischerwijs zijn mensen wier verzoek niet door de raad is ingewilligd minder tevreden dan mensen die wel hun zin hebben gekregen. Daarnaast bestaat er, zoals blijkt uit de voorgaande conclusies, onvrede over diverse onderdelen van de procedure en worden er diverse concrete suggesties gedaan ter verbetering.

Bij het interpreteren van oordelen van indieners moet worden meegewogen dat het burgerinitiatief voor een aantal indieners slechts één stap was in een langdurig(er) traject om van de gemeente iets gedaan te krijgen. Zo waren de indieners van het burgerinitiatief Tongerseweg Veilig al meer dan 10 jaar bezig om aandacht te vragen voor de overlast van het verkeer op de Tongerseweg en dat gold (in mindere mate) ook voor de indieners van een aantal andere burgerinitiatieven. De soms negatieve ervaringen van de indieners met de gemeente Maastricht en haar functionarissen uit het verleden kunnen door een burgerinitiatief, hoe zorgvuldig het ook behandeld wordt, meestal niet geheel worden gecompenseerd.

Aanbevelingen

1. Preciseer de procedure

De rekenkamer beveelt de raad aan om de procedure van behandeling van burgerinitiatieven te evalueren, en nadere afspraken hierover te maken met het college. In de evaluatie en het overleg met het college zouden de onduidelijkheden in de procedure aan de orde moeten komen, waarbij de rekenkamer met name aan het natraject denkt. Ook andere aspecten verdienen aandacht, zoals de opstelling van het raadsvoorstel en het eventueel daaraan toevoegen van een advies van het college, voordat behandeling in de raadscommissie plaatsvindt. Ook kan worden overwogen de procedure te bekorten. De aangepaste en aangevulde procedure zou schriftelijk moeten worden vastgelegd. Dat hoeft niet perse in de Verordening Burgerinitiatief Maastricht. De volledige procedure zou in ieder geval op de website van de gemeente moeten worden gepubliceerd.

2. Verbeter de communicatie met indieners

De rekenkamer beveelt de raad aan na te denken over manieren om de communicatie met de indieners van burgerinitiatieven op diverse momenten in het traject verder te verbeteren. Zo zou de raad indieners officieel kunnen uitnodigen bij de behandeling van het burgerinitiatief in de commissievergadering. Een andere suggestie is iemand aan te wijzen (bijvoorbeeld een medewerker van de griffie) die tijdens de raadsvergadering waar het burgerinitiatief wordt behandeld (en misschien ook de commissievergadering) als gastheer optreedt: ontvangst, uitleg, toelichting op debat en procedurele wendingen (moties, amendementen, etcetera), toelichting besluitvorming, etcetera.

Ook zou de raad, eventueel in overleg met het college, moeten bepalen op welke manier en door wie de indieners na afloop van de raadsbehandeling op de hoogte worden gehouden van een eventueel vervolg. Een suggestie is om 1 jaar na raadsbesluit de indieners standaard uit te nodigen in de commissievergadering, om van de indiener(s) en de portefeuillehouder te horen wat er na het raadsbesluit is gebeurd. De raad organiseert op die manier een duidelijk terugkoppelmoment. Hier kan tegenin worden gebracht dat het aan de raadsleden of -fracties zelf is om na te gaan of de initiatiefnemers tevreden zijn.

3. Blijf werken aan verwachtingenmanagement

De rekenkamer wijst op het belang van goede voorlichting aan de (potentiële) indieners van burgerinitiatieven over het instrument burgerinitiatief. Dat is met name een taak van de griffie. Vooral belangrijk is te benadrukken dat het doel van het instrument is om het voor burgers mogelijk te maken onderwerpen op de agenda van de raad te plaatsen, maar dat er geen garantie is dat het verzoek daadwerkelijk door de raad wordt ingewilligd. De rekenkamer heeft overigens niet de indruk gekregen dat dit nu onvoldoende gebeurt.

3 Reactie griffie en gemeentesecretaris

Rekenkamer Maastricht
 Mw. dr. K. Peters
 Bisschopsmolengang 2B
 6211 HZ MAASTRICHT

Onderwerp: Bevindingen onderzoek Burgerinitiatief
Datum: 13 september 2010-10-06
Onze referentie: 2010.43738

Geachte mw. Peters,

Samen met de gemeentesecretaris, Dhr. Drs. J. Nauta, heb ik met belangstelling van uw bevindingen kennisgenomen. In uw bevindingen stelt u onder meer voor om bij de opstelling van raadsvoorstellen voor een burgerinitiatief ook de gebruikelijke paragrafen op te nemen waarin bijvoorbeeld een relatie met het bestaand beleid wordt gelegd. Met betrekking tot deze aanbeveling om de opstelling van de raadsvoorstellen voor burgerinitiatief informatiever te maken reageren wij positief.

Dhr. Nauta zal daarvoor de benodigde ambtelijke capaciteit ter beschikking stellen. Zelf zal ik bewaken dat het raadsvoorstel ook nadrukkelijk een burgerinitiatief blijft.

Voor het overige geven de bevindingen zoals u ze aan ons heeft voorgelegd geen aanleiding tot een nadere reactie.

Mede namens de gemeentesecretaris, Dhr. Drs. J. Nauta

Drs. E.H.A. Willems, raadsgriffier

BIJLAGE I: respondenten*Indieners burgerinitiatieven*

De heer W.A.M. Kramer (Burgerinitiatief Tongerseweg Veilig – 2005)

De heer J.T.M. Houwen (Burgerinitiatief referendum OV-as - 2006)

Mevrouw J. Dols (Burgerinitiatief Sport in Maastricht - 2006)

De heer G. Mulder (Burgerinitiatief Sport in Maastricht - 2006)

De heer W.H.M. Beks (Burgerinitiatief ENCI – 2008)

De heer J.M.H.L. Ackermans (Burgerinitiatief Een m(w)enselijk Maastricht– noordoost – 2009)

De heer L.F.P. van den Bongaert (Burgerinitiatief handhaven van wetten en regels tijdens carnaval – 2009)

Mevrouw M. Essers (Burgerinitiatief Kunst- en Cultuurcentrum 6211 – 2009)

plus een respondent namens het Burgerinitiatief Sint-Pietersberg adembenemend - 2008

Overige respondenten

De heer J.D. Nauta, gemeentesecretaris Maastricht

De heer E.H.A. Willems, raadsgriffier Maastricht

BIJLAGE II: overzicht behandeling burgerinitiatieven Maastricht

1. 2005: Tongerseweg Veilig

Inleiding

Het eerste burgerinitiatief in Maastricht is op 30 augustus 2005 aangeboden aan de voorzitter van de raad. Het burgerinitiatief van het Actiecomité Tongerseweg Veilig bestaat uit een kort verzoek en een uitgebreide toelichting en gaat vergezeld van 1.500 ondersteuners.

Inhoud van het verzoek

Het Actiecomité heeft zijn verzoek als volgt geformuleerd: "Ondergetekende verzoekt hierbij het volgende voorstel/onderwerp op de agenda van de gemeenteraad te plaatsen: Erkent de gemeenteraad dat het verkeer in Maastricht west sneller is toegenomen dan voorzien, dat dit verkeer ernstige overlast veroorzaakt en bijdraagt aan overtreding van de fijnstofnormen en dat er een verkeersinfarct dreigt tijdens de werkzaamheden aan de A2? En wil de gemeenteraad hier iets aan doen via aanpassingen in de infrastructuur (ring west), via verkeersmaatregelen ('s nachts geen vrachtwagens) en via wegonderhoud (kwaliteit op vereist niveau brengen voor huidig gebruik)?". Het initiatief gaat vergezeld van een uitgebreide toelichting op dit verzoek.

Het Actiecomité vraagt de raad 3 besluiten te nemen:

1. het college te vragen een ringweg om Maastricht west en zonodig een tweede Noorderbrug nadrukkelijk mee te nemen in het mobiliteits- en structuurplan;
2. het college te vragen nog dit jaar voorstellen te doen voor het weren van doorgaand vrachtverkeer gedurende de nacht in Maastricht west;
3. het college op te dragen om de hoofdwegenstructuur in Maastricht west in het jaar 2006 waar nodig zodanig te verbeteren zodat deze in overeenstemming komt met het huidige gebruik ervan en de verkeersoverlast eind 2006 meetbaar is afgenomen.

Gevolgte procedure

Tijdens de raadsvergadering van 13 september 2005 wordt besloten het burgerinitiatief inhoudelijk te behandelen in de vergadering op 8 november 2005. Daaraan voorafgaand wordt het behandeld in de commissie Stadsbeheer, Milieu en Mobiliteit op 31 oktober 2005.

In de vergadering van de commissie Stadsbeheer, Milieu en Mobiliteit op 31 oktober 2005 wordt geadviseerd de 3 vragen van het Actiecomité in de vorm van 3 beslispunten aan de plenaire raad voor te leggen, maar het derde besispunt wordt afgezwakt tot een onderzoek naar de technische staat van de hoofdwegenstructuur in relatie tot het huidige gebruik daarvan. De commissie adviseert de onderstaande herformulering en behandeling daarvan in de raad:

- a) *het college te vragen een ringweg om Maastricht west en zonodig een tweede Noorderbrug nadrukkelijk mee te nemen in het mobiliteits- en structuurplan;*
- b) *het college te vragen nog dit jaar voorstellen te doen voor het weren van doorgaand vrachtverkeer gedurende de nacht in Maastricht west;*
- c) *het college te vragen een onderzoek in te stellen naar de technische staat van de hoofdwegenstructuur in relatie tot het huidige gebruik daarvan.*

Tijdens de commissievergadering heeft de wethouder ten aanzien van de beslispunten toegezegd:

- beslispunt a) mee te nemen bij het mobiliteits- en structuurplan;
- beslispunt b) het onderzoek hiernaar mee te nemen bij de behandeling van het Luchtkwaliteitplan 2005-2010 later dit jaar;
- een herformulering van beslispunt c) tegemoet te zien;
- een memorie van antwoord waarin ook een standpunt wordt ingenomen met betrekking tot de vraag of het onderhoud aan de Tongerseweg, conform eerdere toezegging van wethouder Keijmis, in 2006 kan plaatsvinden.

In de Memorie van Antwoord van 31 oktober 2005, die hieronder kort wordt samengevat, reageert het college van B&W op het burgerinitiatief. Hierbij is telkens het verzoek van het Actiecomité vermeld, met daaronder de reactie van het college. Tevens wordt ingegaan op de eerdere toezegging van wethouder Keijmis met betrekking tot onderhoud Tongerseweg.

1. Het college te vragen een ringweg om Maastricht west en zonodig een tweede Noorderbrug nadrukkelijk mee te nemen in het mobiliteits- en structuurplan.
Reactie college: de meerwaarde van de tweede Noorderbrug al dan niet in combinatie met een Randweg voor de westzijde van Maastricht staan al op de agenda van de gemeente. In eerste instantie wordt het voorstel reeds meegenomen in het nieuwe mobiliteits- en structuurplan waar we op dit moment aan werken.
2. Het college te vragen nog dit jaar voorstellen te doen voor het weren van doorgaand vrachtverkeer gedurende de nacht in Maastricht west.
Reactie college: het college zegt toe onderzoek uit te voeren naar mogelijke effectieve maatregelen alsmede de juridische en financiële haalbaarheid daarvan en hierover in december, mede in relatie tot het Actieplan Luchtkwaliteit, aan de raadscommissie SMM te rapporteren.

3. Het college op te dragen een onderzoek in te stellen naar de technische staat van de hoofdwegenstructuur in relatie tot het huidige gebruik daarvan.

Reactie college: het college stelt dat in Maastricht gekozen is voor een systeem van hoofdwegen dat ook bedoeld is voor doorgaand (vracht)verkeer en vindt dus dat datgene dat gevraagd wordt al gebeurt.

Raadsdebat en –besluit

Tijdens de raadsvergadering van 8 november 2005 krijgt de heer Kramer, de indiener en wonend aan de Tongerseweg, als eerste het woord. Hij benadrukt dat 1.500 Maastrichtenaren het burgerinitiatief hebben ondertekend. Hij schetst achtergrond en inhoud en ontvangt daarvoor applaus. In het debat komt de waardering van alle partijen voor dit initiatief naar voren, hoewel niet alle partijen alle onderdelen ervan onderschrijven. De inhoudelijke behandeling van het burgerinitiatief wordt gekenmerkt door veel procedureel gesteggel over de precieze formulering van de beslispunten van de raad. Naast elkaar liggen de 3 door het Actiecomité ingediende vragen, de 3 beslispunten zoals door de raadscommissie SMM geformuleerd, de 3 punten uit de Memorie van Antwoord van de wethouder en 3 door de PvdA ingediende moties, allemaal over dezelfde onderwerpen. Uiteindelijk stemt de raad in met de Memorie van Antwoord van het college.

Wat is er met het Raadsbesluit gedaan?

1. op het moment van schrijven van dit rekenkamerrapport (zomer 2010) wordt gewerkt aan het nieuwe mobiliteits- en structuurplan. Het moet nog blijken of daarin een ringweg om Maastricht-west en een tweede Noorderbrug terugkomen. De Noorderbrug is verder een belangrijk thema in het A2-project;
2. uit de behandeling van het Luchtkwaliteitplan, eind 2005 en begin 2006, is niet goed af te leiden of het beloofde onderzoek naar mogelijke effectieve maatregelen alsmede de juridische en financiële haalbaarheid daarvan is uitgevoerd. De afspraak was hierover in december, mede in relatie tot het Actieplan Luchtkwaliteit, aan de raadscommissie SMM te rapporteren;
3. omdat de raad had ingestemd met de memorie van antwoord van het college hoeft op dit punt niets gedaan te worden;

Hoe zijn de indieners geïnformeerd over de behandeling van het burgerinitiatief en het eventuele vervolg?

Er zijn geen schriftelijke mededelingen aan de indieners gedaan. De griffie gaat ervan uit dat de indieners, die bij de behandeling van het burgerinitiatief in de raad aanwezig waren en het woord hebben gevoerd, voldoende op de hoogte zijn van het raadsbesluit terzake en derhalve ook van het vervolgtraject. Het raadsbesluit over een ingediend burgerinitiatief is op de gebruikelijke wijze via de internetsite van de gemeente openbaar gemaakt.

2. 2006: Referendum OV-as

Inleiding

Op 6 december 2005 heeft het platform Behoud OV-as Markt een verzoek burgerinitiatief bij de gemeenteraad ingediend.

Inhoud van het verzoek

Het platform Behoud OV-as Markt stelt de raad in de vorm van een burgerinitiatief voor om een referendum te houden over de locatie van de OV-as tegelijkertijd met de verkiezingen voor de gemeenteraad op 7 maart 2006.

Toelichting

Bij de locatiekeuze van de OV-as zijn er 2 mogelijkheden: het localiseren van de hoofdroute van de bussen over de Maasboulevard of over de Markt. Bij de keuze tussen deze 2 mogelijkheden zijn gezien de effecten de belangen van alle Maastrichtenaren in het geding. In een raadplegend referendum kan de hele Maastrichtse bevolking haar mening geven door een keuze te maken tussen deze 2 mogelijkheden. De organisatie van dit referendum tegelijkertijd met de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2006 geeft een kostenbesparing bij de uitvoering ervan.

Gevolgde procedure

Het burgerinitiatief is op 20 december 2005 besproken in de raadsvergadering. De gemeenteraad besluit het initiatief inhoudelijk te behandelen op 24 januari 2006. Ter besluitvorming ligt voor het raadsstuk 159-2006 d.d. 11 januari 2006 (met het opschrift "dient ter vervanging"). Daarin is als beslispunt geformuleerd: De gemeenteraad beslist tot het houden van een referendum over de locatie van de OV-as tegelijkertijd met de verkiezingen voor de gemeenteraad op 7 maart 2006.

Raadsdebat en –besluit

In de raadsvergadering op 24 januari 2006 licht de eerste indiener, de heer Houwen, het verzoek toe. Kern van het initiatief is de vraag of de raad aan burgers de gelegenheid wil geven om in te spreken op een fundamentele wijziging van beleid. De raad heeft een plan ter visie gelegd, waarbij uitgegaan is van een OV-as die over de Markt loopt. Aan het eind van het traject is een fundamentele wijziging aangebracht en daarbij heeft de burger geen inspraak kunnen hebben. In zijn toelichting bestrijdt hij verder het door het college aangedragen bezwaar dat het hier niet om een raadplegend maar om een correctief referendum gaat.

Tijdens het debat wordt duidelijk dat de collegepartijen CDA, PvdA en Seniorenpartij het verzoek tot een referendum niet steunen. Zij vinden dat de besluitvorming over de OV-as democratisch heeft plaatsgevonden. De oppositiepartijen VVD, D66, GroenLinks, SP en Stadsbelangen Mestreech vinden het argument dat er geen inspraak op dit punt heeft plaatsgevonden zwaar wegen en zijn vóór het verzoek. Er wordt vervolgens hoofdelijk gestemd over het voorgelegde besluit. Resultaat van de stemming: CDA, PvdA en SP (23 leden) zijn tegen dit voorstel, VVD, GroenLinks, SP, D66 en Stadsbelangen (14 leden) zijn voor. Daarmee is het voorstel verworpen.

Wat is er met het raadsbesluit gedaan?

Het verzoek tot een referendum is verworpen, dus hoeft er niks gedaan te worden.

Hoe zijn de indieners geïnformeerd over de behandeling van het burgerinitiatief en het eventuele vervolg?

Er zijn geen schriftelijke mededelingen aan de indieners gedaan. De griffie gaat ervan uit dat de indieners, die bij de behandeling van het burgerinitiatief in de raad aanwezig waren en het woord hebben gevoerd, voldoende op de hoogte zijn van het raadsbesluit terzake en derhalve ook van het vervolgtraject. Het raadsbesluit over een ingediend burgerinitiatief is op de gebruikelijke wijze via de internetsite van de gemeente openbaar gemaakt.

3. 2006: Sport in Maastricht, tijd voor actie

Inleiding

Het burgerinitiatief is ingediend op 5 september 2006 en vraagt om verbetering van het gemeentelijk sportbeleid en de uitvoering daarvan.

Inhoud van het verzoek

Het initiatief verzoekt de gemeenteraad te besluiten:

1. diepgravend onderzoek te laten verrichten door een externe partij (bijvoorbeeld de rekenkamer of de Maastrichtse Sportraad) in de werkelijke situatie en resultaten van de Afdeling Gebouwen en Sport & Recreatie. Tevens een toezegging om deze uitkomsten te gebruiken bij de komende besluiten in het najaar;
2. met de uit punt 1. verkregen inzichten in de werkelijke relevante cijfers en resultaten, een serieuze discussie te voeren over de vraag om de sport en bijbehorende zaken in de gemeente op afstand te zetten en uit te laten voeren door een professioneel sportbedrijf, waarin vertegenwoordigers zitten van de gemeente, het bedrijfsleven en mensen uit de dagelijkse sportpraktijk. De politiek behoudt de regierol en formuleert heldere, zakelijke resultaatcriteria die realistisch, haalbaar en ambitieus zijn; de politiek bemoeit zich niet met de dagelijkse gang van zaken bij het sportbedrijf, maar rekent uitsluitend af op resultaten;
3. de jaarlijkse begroting voor sport en recreatie in Maastricht structureel te verhogen tot het landelijk gemiddelde. (bij het huidige aantal inwoners van de stad betekent dit een verhoging van € 2,5 miljoen per jaar);
4. rekening te houden met de wens van de burgers om de budgetten voor sport en bewegen in Maastricht minder te gebruiken voor administratieve en bureaucratische processen en voorlichtingsactiviteiten en meer te gebruiken voor externe initiatieven, die er zichtbaar en controleerbaar in slagen om veel meer burgers structureel aan het bewegen te krijgen. De onder punt 3. genoemde toewijzing van € 2,5 miljoen extra per jaar wordt in 2006/2007 voor minimaal 50% ingezet voor praktische initiatieven uit het veld. Het veld zorgt ook voor een verantwoording van die middeleninzet. De praktische initiatieven moeten voldoen aan een aantal voorwaarden:

- a. ze hebben lokale wortels en er is samenwerking met lokale partijen (leveranciers, verenigingen, etcetera);
 - b. ze zijn gericht op de lange termijn, initiatief is gebaseerd op een meerjarenplan (minimaal 5 jaar);
 - c. ze hebben een aantoonbare positieve invloed op de bewegingscultuur en structuur in de stad;
 - d. ze zijn innovatief, aantrekkelijk, zichtbaar, gekoppeld aan jeugd, gekoppeld aan topsport.
5. een instantie aan te wijzen (bijvoorbeeld de rekenkamer of de Maastrichtse Sportraad) die jaarlijks de resultaten van het sportbeleid toetst op de met de gemeenteraad afgesproken, ambitieuze criteria;
 6. een proef aan te gaan met de professionalisering van enkele sportverenigingen in Maastricht, door het aanstellen van een verenigingsmanager voor de grootste 5 verenigingen in Maastricht die daar behoefte aan hebben. Tevens om een bedrag van minimaal € 50.000 vrij te maken voor het aanstellen, belonen en opleiden van trainers en trainerscoördinatoren bij deze verenigingen;
 7. ervoor te zorgen dat alle adviezen van de Maastrichtse Sportraad, in 2006 ingesteld onder voorzitterschap van Bert Vrolijk, aan B&W en ambtelijk apparaat via de massamedia publiekelijk openbaar worden gemaakt en dat B&W en ambtelijk apparaat jaarlijks tevens in het openbaar verantwoording afleggen over wat er in de gemeente met die adviezen is gedaan en wat de resultaten van die ingrepen waren;
 8. bij de uitwerking van de beslispunten de suggesties, uitgangspunten en aanbevelingen in het burgerinitiatief "Sport in Maastricht, tijd voor actie", zoals integraal te lezen in bijlage II van dit raadsstuk, te betrekken;
 9. voor het einde van het jaar duidelijke en controleerbare stappen te zetten om te komen tot een andere organisatie van de sport in Maastricht, waarbij het met name van belang is dat de uitvoerders van het sportbeleid jaarlijks door een onafhankelijke instantie worden afgerekend op de in de gemeenteraad afgesproken resultaatverplichtingen.

Gevolgte procedure

Op advies van het Presidium besluit de raad in zijn vergadering van 19 september 2006 het burgerinitiatief ontvankelijk te verklaren en voor inhoudelijke bespreking te agenderen voor de raadsvergadering van 24 oktober 2006. Maar eerst wordt het initiatief in de commissie Breed Welzijn besproken op 9 oktober 2006. De commissie geeft aan de algemene strekking van het burgerinitiatief op hoofdlijnen te kunnen steunen en een groot deel van de commissie geeft aan een groot aantal punten uit het burgerinitiatief reeds terug te kunnen vinden in het sportbeleid van de gemeente Maastricht dat in de sportnota uit 2004 is vastgelegd.

Met betrekking tot de 9 beslispunten die in het burgerinitiatief worden voorgesteld adviseert de commissie het volgende:

- Ad 1 Advies: overnemen, mits hieraan slechts beperkte kosten zijn verbonden en voor deze kosten ruimte in de voorliggende begroting vrijgemaakt kan worden.
- Ad 2 Advies: niet overnemen, maar wel aan het college opdracht geven om aan de hand van het advies genoemd onder beslispunt 1, de gemeentelijke sportorganisatie te verbeteren, onder andere door deze zakelijker en vraaggericht in te richten.

- Ad 3 Advies: zoeken naar mogelijkheden om de jaarlijkse begroting voor sport en recreatie te verhogen (zie ook beslispunt 4). Het voorgestelde bedrag van ongeveer € 2,5 miljoen acht de commissie niet haalbaar.
- Ad 4 Advies: de strekking van dit beslispunt overnemen, in die zin dat:
- de raad het college verzoekt de organisatiestructuur onder de loep te nemen zodat administratieve en bureaucratische processen zoveel mogelijk beperkt worden;
 - de raad het college verzoekt en zal blijven stimuleren om het ingezette beleid ten aanzien van externe initiatieven, zoals bijvoorbeeld de BOS-projecten, te continueren en uit te breiden;
 - de raad aan het college de opdracht geeft om de door het college voorgenomen beloningsstructuur te ontwikkelen waarbij verenigingen die sportbeoefening stimuleren, beloond worden. (het CDA bereidt een motie voor omtrent de stimulering van sportdeelname en D66 heeft ter vergadering een conceptmotie uitgedeeld om in de jaarlijkse begroting een bedrag van € 250.000 vrij te maken ter stimulering van de sportparticipatie).
- Ad 5 Advies: niet overnemen, omdat dit beslispunt betrekking heeft op taken die tot de bevoegdheid van de gemeenteraad behoren.
- Ad 6 Advies: niet overnemen, maar aan het College de opdracht te geven via het sportservicebureau de professionalisering van de sport in Maastricht te vergroten.
- Ad 7 Advies: de strekking van dit advies overnemen, vanuit het oogpunt dat de wethouder heeft toegezegd deze adviezen met de gemeenteraad te zullen delen en de gemeenteraad via de commissie Breed Welzijn op de hoogte te zullen houden over welke acties naar aanleiding van deze adviezen hebben plaatsgevonden.
- Ad 8 Advies: overnemen.
- Ad 9 Advies: niet overnemen, omdat dit beslispunt betrekking heeft op taken die tot de bevoegdheid van de gemeenteraad behoren.

Raadsdebat en –besluit

Het bovengenoemde advies van de commissie Breed Welzijn (d.d. 9 oktober 2006, raadsvoorstel 2006-33260) is geagendeerd voor de vergadering van de raad op 24 oktober 2006. De initiatiefnemer, de heer Mulder, krijgt als eerste het woord. Hij stelt zich kritisch op: op de commissie Breed Welzijn die het initiatief niet als kans, maar als bedreiging zou zien; op het feit dat Maastricht de laagste uitgaven op het gebied van sport per inwoner van alle steden in Nederland met meer dan 100.000 inwoners heeft, dat de bezettingsgraad van sportaccommodaties in Maastricht zeer laag is, dat de binnensportaccommodaties slecht onderhouden, ouderwets en vies zijn, de service slecht is en de prijs relatief hoog.

Vervolgens zijn de fracties aan de beurt: ze spreken hun lof uit voor de initiatiefnemers. Stadsbelangen Mestreech, D66, VVD en Seniorenpartij Maastricht dienen een motie in waarin wordt gevraagd om extra geld en inspanningen voor de vergroting van de sportparticipatie. Wethouder Winants verbindt het initiatief met de vigerende sportnota en adviseert de ingediende motie in de ijskast te zetten tot maart 2007, wanneer hij "met het complete verhaal over sportorganisaties en de subsidies" zal komen. Na een schorsing zegt de wethouder toe: "In maart komen wij met een plan en daar hoort gefundeerd een financieel plaatje bij. Het kan zijn dat er € 250.000 bij moet, maar het kan ook € 500.000 zijn. Dat wil ik laten afhangen van het plan." De motie wordt in stemming gebracht: de collegepartijen steunen de motie niet en deze wordt verworpen, ondanks steun van de volledige oppositie. De gemeenteraad besluit onverkort het advies van de commissie Breed Welzijn ten aanzien van alle beslispunten te volgen. Dit betekent dat alleen punt 8 uit het oorspronkelijke burgerinitiatief wordt overgenomen. Bij beslispunt 1 met betrekking tot onderzoek beslist de raad dat het genoemde onderzoek voortvarend ter hand moet worden genomen.

Wat is er met het raadsbesluit gedaan?

Er zijn geen concrete effecten gevonden. De indieners zien wel elementen van hun voorstellen terug in het sportbeleid in de jaren daarna.

Hoe zijn de indieners geïnformeerd over de behandeling van het burgerinitiatief en het eventuele vervolg?

Er zijn geen schriftelijke mededelingen aan de indieners gedaan. De griffie gaat ervan uit dat de indieners, die bij de behandeling van het burgerinitiatief in de raad aanwezig waren en het woord hebben gevoerd, voldoende op de hoogte zijn van het raadsbesluit terzake en derhalve ook van het vervolgtraject. Het raadsbesluit over een ingediend burgerinitiatief is op de gebruikelijke wijze via de internetsite van de gemeente openbaar gemaakt.

4. 2008-I: Sint-Pietersberg adembenemend

Inleiding

In 2008 zijn er 2 initiatieven ingediend over de ontgrondingsvergunning voor de ENCI. Aanleiding is het verzoek van de provincie Limburg om advies van de gemeente Maastricht over de aanvraag van deze vergunning. Het eerste initiatief komt in april 2008 van een vertegenwoordiger van de werkgroep 'Sint Pietersberg adembenemend'; het adviseert de vergunning voor de ENCI te beperken tot 2015 (document 2008 13925). Het tweede initiatief wordt in augustus 2008 ingediend door een delegatie van ENCI-medewerkers. Zij willen juist dat de kalksteenwinning in de Sint Pietersberggroeve pas op 31 december 2019 beëindigd wordt (raadsvoorstel 2008-13854).

Wat de behandeling van de beide burgerinitiatieven ingewikkeld maakt, is dat er in het bestuursakkoord afspraken zijn gemaakt over de ENCI-kwestie. Daar komt bij dat eerder in Provinciale Staten al is gedebatteerd over de aangevraagde vergunning. De door de partijen ingenomen standpunten in Provinciale Staten spelen een rol in het debat in de raadsvergadering. Dit alles heeft geleid tot een moeizame discussie in de raadsvergadering van oktober 2008.

Inhoud van het verzoek

De deelnemers van dit burgerinitiatief willen bereiken dat het stadsbestuur bij het uitbrengen van een advies aan de provincie Limburg (die de vergunning verleent) adviseert om de termijn van de afgegeven vergunning te beperken tot 2015. Dit initiatief is een reactie op het voornemen van ENCI tot 2020 te willen doorgaan met ontgronden en wegpompen van grondwater. Het initiatief beoogt:

- behoud van nu nog waardevolle delen van de Sint Pietersberg;
- wat resteert van de berg aan natuur en cultuurhistorie kan ontwikkeld worden tot een belangrijke groene long voor de stad;
- broodnodige verbetering van de luchtkwaliteit door te stoppen met afvalverbranding.

Gevolgte procedure

In de raadsvergadering van 22 april 2008 wordt besloten het burgerinitiatief 'Sint Pietersberg adembenemend' ontvankelijk te verklaren en voor inhoudelijke bespreking te agenderen voor de vergadering van 27 mei 2008. Op 20 mei wordt het verzoek besproken in de commissie Stadsbeheer, Milieu en Mobiliteit op 20 mei 2008.

Uit de commissiebehandeling komt het volgende concept-raadsbesluit voort:

Conform het bestuursakkoord 2006-2010 'Meer voor mensen' draagt de gemeenteraad het college van B&W op om op korte termijn te starten met een stadsbreed debat over de toekomst van de Sint Pietersberg. Uitgangspunt hierbij is ontwikkeling van de Sint Pietersberg als uniek natuur- en recreatiegebied en het scheppen van alternatieve en duurzame werkgelegenheid. Aanpassing van het geldende bestemmingsplan in een breder stedenbouwkundig perspectief is noodzakelijk. Het college van B&W dient initiatieven te ontwikkelen voor een duurzame toekomst van de groeve, de Sint Pietersberg en aangrenzende gebieden op het terrein van wonen, werken en recreatie. De door de ENCI gevraagde nieuwe ontgrondingsvergunning tot het jaar 2020 staat deze ontwikkeling in de weg. De gemeenteraad vraagt B&W dienovereenkomstig Gedeputeerde Staten te adviseren.

Raadsdebat en –besluit verzoek

Namens Sint Pieter Adembenemend licht de heer Van der Gugten het burgerinitiatief toe in de raadsvergadering van 27 mei. Hij vraagt de raad om te kiezen voor het milieu en de aanwezigheid van de ENCI-fabriek zo snel mogelijk te beëindigen. Met behulp van cijfers betoogt hij dat er geen sprake is van een keuze tussen werkgelegenheid en milieu: er werken in 2008 nog maar 14 mensen in de groeven en 74 mensen rond de oven van de ENCI.

Tijdens het raadsdebat wordt het raadsvoorstel overgenomen, maar zonder de 2 belangrijke laatste zinnen: "De door de ENCI gevraagde nieuwe ontgrondingsvergunning tot het jaar 2020 staat deze ontwikkeling in de weg. De gemeenteraad vraagt B&W dienovereenkomstig Gedeputeerde Staten te adviseren". De meerderheid van de raad, met uitzondering van de fracties van VVD en D66, vindt dat het te vroeg is om te besluiten dat de ENCI niet tot 2020 mag doorgaan, mede omdat er op het moment van behandeling een inspraakprocedure loopt en er nog een Milieueffectrapportage (MER) moet worden uitgevoerd.

Wat is er met het raadsbesluit gedaan?

Tot op het moment van schrijven van dit rapport (zomer 2010) is het onderwerp nog niet op de raadsagenda verschenen.

Hoe zijn de indieners geïnformeerd over de behandeling van het burgerinitiatief en het eventuele vervolg?

Er zijn geen schriftelijke mededelingen aan de indieners gedaan. De griffie gaat ervan uit dat de indieners, die bij de behandeling van het burgerinitiatief in de raad aanwezig waren en het woord hebben gevoerd, voldoende op de hoogte zijn van het raadsbesluit terzake en derhalve ook van het vervolgtraject. Het raadsbesluit over een ingediend burgerinitiatief is op de gebruikelijke wijze via de internetsite van de gemeente openbaar gemaakt.

5. 2008-II: Burgerinitiatief ENCI

Inleiding

In 2008 zijn er 2 initiatieven ingediend over de ontgrondingsvergunning voor de ENCI. Aanleiding is het verzoek van de provincie Limburg om advies van de gemeente Maastricht over de aanvraag van deze vergunning. Het eerste initiatief is hierboven beschreven. Het tweede initiatief wordt in augustus 2008 ingediend door een delegatie van ENCI-medewerkers. Zij willen juist dat de kalksteenwinning in de Sint Pietersberggroeve pas op 31 december 2019 beëindigd wordt (raadsvoorstel 2008-13854).

Wat de behandeling van de beide burgerinitiatieven ingewikkeld maakt, is dat er in het bestuursakkoord afspraken zijn gemaakt over de ENCI-kwestie. Daar komt bij dat eerder in Provinciale Staten al is gedebatteerd over de aangevraagde vergunning. De door de partijen ingenomen standpunten in Provinciale Staten spelen een rol in het debat in de raadsvergadering. Dit alles heeft geleid tot een moeizame discussie in de raadsvergadering van oktober 2008.

Inhoud van het verzoek

Dit tweede initiatief werd ingediend door een delegatie van ENCI-medewerkers. Zij willen juist dat de kalksteenwinning in de Sint Pietersberggroeve pas op 31 december 2019 beëindigd wordt. Dit initiatief gaat vergezeld van een lijst met 12.658 namen van ondersteuners. De medewerkers van ENCI verzoeken Provinciale Staten van de provincie Limburg en de raad van Maastricht uit te spreken dat de kalksteenwinning in de St.-Pietersberggroeve ten behoeve van ENCI op 31 december 2019 beëindigd dient te worden, waarbij als randvoorwaarden gelden:

- behoud van D'n Observant, westrand inclusief ENCI-bos, Rijksmonument de Tombe, de loopgraaf uit 1632, Maarland groeve en Scharkgangen en –groeve;
- afwerking van de groeve dient plaats te vinden volgens het principe "Verborgten Valleien" met een natuur/recreatieve waarde;
- rekening houdende met procesvoering en veiligheid, zo snel mogelijk overdracht van terreinen ten behoeve van natuur/recreatie.

Gevolgde procedure

Agendapunt 27 van de raadsvergadering op 16 september 2008 is 'Toelating burgerinitiatief ENCI'. Het burgerinitiatief wordt ontvankelijk verklaard en voor inhoudelijke bespreking geagendeerd voor de vergadering van 21 oktober 2008. Voor die tijd wordt het initiatief besproken door de commissie Stadsbeheer, Milieu en Mobiliteit.

Raadsdebat en –besluit

Voor de raadsvergadering van 21 oktober 2008 is het burgerinitiatief ENCI geagendeerd, samen met het advies van de commissie Stadsbeheer, Milieu en Mobiliteit. CDA, VVD, SPM, SP, SBM CPV en LPM zijn akkoord met 31-12-2019 als de einddatum van de kalksteenwinning. GroenLinks en D66 zijn voor beëindiging van de kalksteenwinning in 2010. De PvdA gaat terug voor fractieberaad.

Het burgerinitiatief ENCI wordt samen met een collegevoorstel voor een advies aan GS inzake ontgrondingenvergunning ENCI behandeld. In dit conceptadvies (5-9-2008) is sprake van einddatum 2015: "Als jaartal koersen we voor de kalksteenwinning op 1 januari 2015".

Tijdens de raadsvergadering op 21 oktober krijgt eerst de initiatiefnemer de heer Bergmans het woord. Hij licht namens de medewerkers van ENCI "het tweede en tevens grootste burgerinitiatief in de Limburgse politieke geschiedenis" toe (12.658 initiatiefgerechtigden ondersteunen het verzoek). Hij vraagt de raad om het openblijven van de ENCI tot 2020 mogelijk te maken.

Tijdens de behandeling van het burgerinitiatief komt er een amendement van de 3 coalitiepartijen PvdA, CDA en GL op het collegevoorstel voor een advies aan GS aan de orde. Het amendement beoogt het derde punt van het concept-advies te schrappen en te vervangen door een alternatieve tekst:

"In overleg tussen provincie, gemeente en ENCI voor 1 januari 2010 een gedragen en financieel geborgd plan voor de transformatie op te stellen voor de afwerking van de groeve en de transitie van de werkgelegenheid. Op basis van dit plan de definitieve datum van de kalksteenwinning, binnen de periode 1 januari 2015 – 31 december 2019, vaststellen. Het plan voor de transformatie vormt het uitgangspunt voor het handelen van alle betrokken partners in de nieuwe vergunningsperiode. In dit plan komen in ieder geval de volgende aspecten aan de orde:

- 1) 100% baan- en loongarantie voor de huidige ENCI-werknemers als ook hun betrokkenheid bij de afwerking van de groeve;
- 2) optimale benutting van de ecologische diversiteit ten behoeve van de ontwikkeling van flora en fauna in de groeve;
- 3) planvorming voor nieuwe activiteiten, de daarmee samenhangende nieuwe werkgelegenheid en benutting van de bedrijventerreinen."

Ook de VVD-fractie en de D66-fractie dienen een amendement in. De VVD beoogt de ENCI tot 2020 open te houden, D66 wil naar einddatum 2010.

Wat volgt is een lang en ingewikkeld raadsdebat. De notulen met betrekking tot het onderwerp beslaan meer dan 30 pagina's.

Bij de stemming blijkt het burgerinitiatief verworpen met 13 stemmen voor (VVD, SP, SPM, SBM, Fractie-Nuyts, CVP) en 26 stemmen tegen (CDA, PvdA, GL, D66).

Vervolgens moet er worden besloten over het concept-advies aan GS. Voor het amendement van D66 is geen steun, behalve van D66 zelf. Voor het amendement van de VVD stemmen 13 leden (VVD, SP, SPM, SBM, Fractie-Nuyts, CVP) en tegen 25 leden en dat is daarmee ook verworpen. Het amendement van de coalitiepartijen wordt uiteindelijk alleen door deze 3 partijen gesteund (23 leden); de oppositie plus 1 PvdA-lid stemt tegen (16 leden); het is daarmee aanvaard. In dezelfde stemverhouding gaat de raad akkoord met het gewijzigde advies aan GS. Het college zal overeenkomstig advies uitbrengen aan de provincie.

De conclusie van de raad is dat aan de ENCI wordt gevraagd om een plan op te stellen waarin staat hoe zij de groeve denken te transformeren naar een voor alle inwoners toegankelijk natuurgebied en hoeveel tijd ze daarvoor denken nodig te hebben. Afhankelijk van het door de ENCI voorgelegde plan kan de ontgrondingsvergunning worden verleend tot een moment ergens tussen 2015 en 2019. Afsproken is dat in 2010 de definitieve besluitvorming plaatsvindt (bron: burgerjaarverslag 2008).

Wat is er met het raadsbesluit gedaan?

Tot op het moment van schrijven van dit rapport (zomer 2010) is het onderwerp nog niet op de raadsagenda verschenen.

Hoe zijn de indieners geïnformeerd over de behandeling van het burgerinitiatief en het eventuele vervolg?

Er zijn geen schriftelijke mededelingen aan de indieners gedaan. De griffie gaat ervan uit dat de indieners, die bij de behandeling van het burgerinitiatief in de raad aanwezig waren en het woord hebben gevoerd, voldoende op de hoogte zijn van het raadsbesluit terzake en derhalve ook van het vervolgtraject. Het raadsbesluit over een ingediend burgerinitiatief is op de gebruikelijke wijze via de internetsite van de gemeente openbaar gemaakt.

6. 2009: Burgerinitiatief 'Een m(w)enselijk Maastricht - noordoost'

Inleiding

Op 6 april 2009 heeft het 'Mestreechs Bewoenerscomité veur e minselek A2-woonomgeving' een burgerinitiatief ingediend bij de raad. Het comité wil de bewoners van Maastricht-noordoost in de gelegenheid stellen om alternatieve plannen te ontwikkelen op basis van renovatie in plaats van sloop. Zij vragen hiervoor tijd, informatie en een budget om deskundige assistentie bij de planvorming in te kunnen huren.

Inhoud van het verzoek

De bewoners van de herstructureringsgebieden rond de A2 willen veel meer betrokken worden bij de ontwikkeling van de plannen voor hun wijken. Zij vinden dat er in de huidige plannen te veel sloop van kwalitatief goede woningen wordt voorgesteld, om er koopwoningen voor in de plaats te zetten. Zij willen de gelegenheid krijgen alternatieve plannen te ontwikkelen. Daarvoor hebben ze tijd nodig én willen ze over alle benodigde informatie kunnen beschikken. Bovendien moet daartoe deskundigheid kunnen worden ingehuurd.

Gevolgde procedure

In de raadsvergadering van 21 april heeft de raad besloten tot inhoudelijke behandeling, die zal plaatsvinden in de commissie Stadsontwikkeling op 19 mei en de raadsvergadering van 26 mei.

Raadsdebat en –besluit

Op 26 mei behandelt de raad het burgerinitiatief. Tussen de indiening van het burgerinitiatief en de raadsbehandeling heeft verantwoordelijk wethouder Hazeu een deel van de indieners (die uit Nazareth) laten weten dat hij hun verzoek deels wil inwilligen (de ondersteuning mag voorlopig maximaal € 25.000 kosten), maar dat hij wel enkele voorwaarden daaraan verbindt. De voorwaarden zijn toegevoegd aan het besluit dat onderwerp is van de discussie:

De raad besluit:

- de bewoners van Maastricht - noordoost in de gelegenheid te stellen om alternatieve plannen te ontwikkelen op basis van renovatie in plaats van sloop;
- daarvoor een tijdspad op te nemen dat strookt met het Wijkontwikkelingsplan (WOP);
- daarvoor de bewoners te voorzien van alle benodigde informatie;
- een budget te reserveren om deskundige assistentie bij de planvorming in te kunnen huren;
- daarbij als voorwaarde mee te geven dat dit proces moet leiden tot een evenwichtig voorstel aan de gemeenteraad waarbij de inbreng vanuit het burgerinitiatief volwaardig is meegewogen;

- de commissie SO op een gepast moment tussentijds te informeren over de voortgang rondom dit initiatief in relatie tot WOP;
- en het college te verzoeken uitvoering te geven aan deze beslispunten.

Allereerst mag de indiener spreken. Tijdens het daaropvolgende raadsdebat wordt duidelijk dat de meeste fracties, met uitzondering van het CDA, sympathiek staan ten opzichte van het burgerinitiatief. De discussie spitst zich met name toe op de voorwaarden die de wethouder aan de inwilliging wil verbinden én op de voorwaarden die de fractie van GroenLinks eraan wil verbinden, blijkend uit een ingediend amendement. Deze voorwaarden houden in dat de bewoners binnen een paar maanden hun plannen moeten ontwikkelen, en dat deze plannen ingepast moeten worden in het gemeentelijk plan voor dit deel van de stad. Niet alle fracties zijn hier gelukkig mee. Het leidt ertoe dat VVD, SPM, CVP en LPM tegen het besluit stemmen, samen met het CDA. Het voorstel wordt aangenomen met steun van de overige partijen: PvdA, GroenLinks, D66, SP en SBM.

Wat is er met het raadsbesluit gedaan?

De indieners hebben in een paar maanden tijd een alternatief plan ontwikkeld met behulp van professionele ondersteuning. Hiervoor is € 50.000 ter beschikking gesteld door de gemeente. In dit alternatieve plan was geen gedwongen sloop voorzien, in tegenstelling tot de oorspronkelijke plannen waartegen die indieners zich verzetten. Dit voorstel is uiteindelijk overgenomen door de stuurgroep (waarin vertegenwoordigers van de woningcorporaties en de gemeente zitting hadden) en ook op die manier in het uiteindelijke Wijkontwikkelingsplan (WOP) ingepast.

Hoe zijn de indieners geïnformeerd over de behandeling van het burgerinitiatief en het eventuele vervolg?

Er zijn geen schriftelijke mededelingen aan de indieners gedaan. De griffie gaat ervan uit dat de indieners, die bij de behandeling van het burgerinitiatief in de raad aanwezig waren en het woord hebben gevoerd, voldoende op de hoogte zijn van het raadsbesluit terzake en derhalve ook van het vervolgtraject. Het raadsbesluit over een ingediend burgerinitiatief is op de gebruikelijke wijze via de internetsite van de gemeente openbaar gemaakt.

7. 2009: Burgerinitiatief Handhaven van wetten en regels tijdens carnaval

Inleiding

In oktober 2009 is dit burgerinitiatief, vergezeld van 906 ondersteuningsverklaringen van kiesgerechtigde inwoners van Maastricht, bij de raad ingediend. Het betreft een verzoek aan de raad om het college op te dragen meer gericht wetten en regels tijdens carnaval en op de 2 dagen daarvoor, te laten handhaven, met als speerpunt de aanpak van overtredingen tegen de regels inzake geluidsoverlast.

Inhoud van het verzoek

Het initiatief vraagt de raad het college te verzoeken om de handhaving van wetten en regels tijdens carnaval (en op de 2 dagen daarvoor) meer gericht te laten plaatsvinden, met als speerpunt de aanpak van overtredingen tegen de regels inzake geluidsoverlast. Hieraan is toegevoegd: in 2009 (maar ook al in de jaren daarvóór) werd door veel carnavalsvierders overlast ervaren (veroorzaakt door overtredingen begaan door ondernemers en andere 'carnavalsvierders') en er werd niet geconstateerd dat daartegen wordt opgetreden of anderszins door de overheid iets tegen gedaan wordt. Het verzoek bevat verder een uitgebreide toelichting en verwijst naar diverse gemeentelijke besluiten en verordeningen.

Gevolgte procedure

Op 22 oktober 2009 besluit de raad het burgerinitiatief te behandelen in de raadsvergadering van 17 november 2009. De commissie Algemene Zaken heeft het verzoek op 9 november besproken.

Raadsdebat en -besluit

De indiener van het burgerinitiatief, de heer Van den Bongaert, verwijst in zijn toelichting in de raadsvergadering van 17 november 2009 naar gemeentelijke verordeningen en noemt concrete voorbeelden waaruit blijkt dat regels niet gehandhaafd worden. De indiener uit zijn teleurstelling over de burgemeester die in de commissievergadering twijfel geuit heeft over het kunnen handhaven van geluidsregels tijdens carnaval. Het argument is dat omdat de gemeente met carnaval een uitzondering maakt en er een vrijstelling op bestaande regels geldt, de handhaver niet meer kan controleren.

Na de indiener spreekt de burgemeester. Hij heeft, na de discussie in de commissie AZ, met het college gezocht naar een mogelijkheid om in de raadsvergadering al een tegemoetkoming aan de indieners van het burgerinitiatief te kunnen presenteren. Als tegemoetkoming wil het college een appèl doen op betrokkenen (horeca, carnavalsverenigingen etcetera) om de geluidsoverlast te beteugelen. De resultaten van gesprekken met betrokkenen wil het college vastleggen in een "gedragscode 11". De code omvat: preventie (informatie vooraf), vinger aan de pols en handhaving.

Alle fracties zijn vol lof over het initiatief. Enkele raadsleden merken op dat het raadsvoorstel niet van toepassing is op karren en gevelboxen. Alle fracties bevestigen dat zelfregulering de basis moet zijn van het beteugelen van geluidsoverlast. Raadsleden stellen voor na carnaval geluidsoverlast te evalueren. Er is steun voor het initiatief van het college.

De raad gaat uiteindelijk unaniem akkoord met de invulling van het initiatiefvoorstel zoals het college die heeft aangegeven in het raadsvoorstel. In een collegenota (SEB 18-1-10) zijn de gemaakte en door de raad akkoord bevonden aanpak en afspraken uitgewerkt in een soort gezamenlijke gedragscode ("gedragscode 11") waarover nog besloten moet worden.

Wat is er met het raadsbesluit gedaan?

Carnaval 2010 is door extreem slechte weersomstandigheden anders verlopen dan andere jaren. Zo is de optocht op het laatste moment afgelast. De gedragscode kan dus niet worden geëvalueerd. Carnaval 2011 zal een nieuwe testcase worden.

Hoe zijn de indieners geïnformeerd over de behandeling van het burgerinitiatief en het eventuele vervolg?

Er zijn geen schriftelijke mededelingen aan de indieners gedaan. De griffie gaat ervan uit dat de indieners, die bij de behandeling van het burgerinitiatief in de raad aanwezig waren en het woord hebben gevoerd, voldoende op de hoogte zijn van het raadsbesluit terzake en derhalve ook van het vervolgtraject. Het raadsbesluit over een ingediend burgerinitiatief is op de gebruikelijke wijze via de internetsite van de gemeente openbaar gemaakt.

8. 2009: Burgerinitiatief inzake het kunst- en cultuurcentrum 6211

Inleiding

In november 2009 is een burgerinitiatief ingediend, ondersteund door 682 handtekeningen, om 6211 Kunstkwartier een structurele plek in het Statenkwartier te bezorgen.

Inhoud van het verzoek

De indieners van dit burgerinitiatief vragen het college:

1. het kunst- en cultuurcentrum 6211 een permanente plek in het Statenkwartier te bezorgen;
2. samen met de initiatiefnemers van 6211 alle inspanningen te verrichten om het initiatief 6211 verder uit te bouwen naar andere stadsdelen, gezien het feit dat 6211 mede invulling geeft aan de noden en behoefte die in de stad op dit gebied bestaan;
3. te erkennen dat het initiatief van 6211 mede zorg draagt in het voorkomen van leegstand;
4. erop toe te zien dat medio februari 2010 de initiatiefnemers van 6211 Kunstkwartier het pand definitief niet hoeven te verlaten maar in kleinere vorm aanwezig kunnen blijven.

Gevolgte procedure

Op 7 december is het initiatief in de commissie Breed Welzijn besproken. Op 15 december vindt behandeling in de raadsvergadering plaats. Het raadsvoorstel dat voorligt neemt alle 4 de verzoeken van de initiatiefnemers over. De commissie Breed Welzijn stelt voor om het tweede beslispunt aan te passen zodat dit luidt: "samen met de initiatiefnemers van 6211 inspanningen te verrichten om het kunst- en cultuurcentrum 6211 in het Statenkwartier toegankelijk te maken voor de hele stad".

Raadsdebat en –besluit

Op 15 december 2009 vindt de raadsbehandeling plaats. De initiatiefnemers van het burgerinitiatief (682 ondertekenaars) inzake het kunst- en cultuurcentrum mogen allereerst een toelichting geven. Voorafgaand aan de discussie wordt het eerder genoemde amendement uitgedeeld. Tijdens de behandeling krijgt het initiatief veel lof en ondersteuning van alle fracties. Verschil van mening bestaat over de vraag of de locatie permanent moet zijn of juist niet, om ook andere initiatieven te kunnen bedienen. De wethouder verklaart zich buitengewoon gelukkig met het initiatief. Hij wijst erop dat de gemeente rekening moet houden met de eigendomsverhoudingen, maar bereid is met betrokkenen passende huisvesting te zoeken.

Het amendement wordt, net als het raadsvoorstel zelf, unaniem aangenomen.

Wat is er met het raadsbesluit gebeurd?

Volgens de indieners is er tot op heden (juni 2010) niets gebeurd met hun initiatief.

Hoe zijn de indieners geïnformeerd over de behandeling van het burgerinitiatief en het eventuele vervolg?

Er zijn geen schriftelijke mededelingen aan de indieners gedaan. De griffie gaat ervan uit dat de indieners, die bij de behandeling van het burgerinitiatief in de raad aanwezig waren en het woord hebben gevoerd, voldoende op de hoogte zijn van het raadsbesluit terzake en derhalve ook van het vervolgtraject. Het raadsbesluit over een ingediend burgerinitiatief is op de gebruikelijke wijze via de internetsite van de gemeente openbaar gepubliceerd.